

Baritz Sarolta Laura a haszonelvűség helyett a gazdaság erényetikai szemléletét hirdeti

AZ ÁTALAKULÁSRÓL

Szerkesztette: Tóth Norbert

Idén is folytatódik a Lélekforgácsok, a Magyar Asztalos tavaly elindult rovata. Célunk, hogy a faipar világa mellett egy másik közös pontot is találjunk olvasóink között: magát az embert. Miért? Munkánk, élethelyzeteink során sokszor átélhetjük az élet nehézségeit, és ilyenkor el kell ismerni, hogy a szakmaiság önmagában nem elég a boldoguláshoz. Azonban az emberi lélek szövevényes rendszerében a hibák mellett ott vannak az erények is, csak fel kell őket ismerni. Ezek az erények, s persze képviselőik hordozzák e rovat igazi üzeneteit, melyekkel valódi megoldásokat tudunk találni nehéz élethelyzeteinkben.

Baritz Sarolta Laura 1983-ban végzett az akkor még Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem külgazdasági szakán. Ezek után különféle külkereskedelmi vállalata-

ahogy most csinálom. Megvan a cél, megvan a vágy, megvan az, ami boldoggá tesz, és ebbe ágyazva csinálom, amit csinállok. Most is sokat utazom és tanítok.

AZ ETIKA ÉS A PÉNZ

Családjának erős vallási gyökereire alapozva, belépett a Szent Domonkos-rendi nővérek szerzetesi életébe. S bár Laura nővér továbbra is a „köz gazdaságának tanáival” foglalkozik, azt azóta az etika, az erkölcs „mérlegében” sokat nyomó közjó szem előtt tartásával teszi. Hiszi, hogy az ember nem csupán egy eszköz ebben a rendszerben, mint egy fogyasztó vagy munkaerő erőforrás, hanem a test-lélek-szellem egysége, tehát a teljes ember vesz részt a gazdasági életben. Amilyen az emberi értékrend, olyan lesz a gazdasági rend. És ha az ember ennyire fontos a gazdaságban, akkor meg kell ismernünk az embert: a céljait, a motivációit, a milyenségét, a testi-lelki összetevőit. Ezzel

„A nézőpontváltás óriási lehetőség minden egyes ember életében, hiszen ha az ember gondolkodásmódja változik, akkor megváltozik a ráépülő struktúra is.”

toknál dolgozott, pályája egyre ívelt felfelé. Legutoljára a Pepsi Cola alkalmazta, kereskedelemfejlesztési menedzser státuszban. Saját elmondása szerint szerette közgazdasági munkáját, ami kreativitást, okosságot és ügyességet kívánt, intellektuális kihívást jelentett. Így nem is véletlen, hogy sikeres volt.

A KIGONDOLT ÉS A VALÓDI CÉLOK

Szép történet. Ám mindezt hirtelen abbahagyta. Miért? A Forbes magazin által készített interjúban azt nyilatkozta, hogy amíg az egy munka, addig nagyon is kielégítő, kiteljesítő, de mint élet, már nem. Az embernek szerinte ennél több célja kell, hogy legyen az életben, mint hogy pl. tízezerről tizenötezerre emelje a lóbabeladás arányát. A célok lettek kevesek. „Jártam Izraelben, Tajvanon, Szingapúrban, Dubaiban, Abu-Dhabiban, Németországban, Ausztriában és különösen sokat Amerikában. De tíz év után a sok-sok ugyanolyan repülőút és szállodában való alvás már kiegészítő lett. Ennél sokkal mélyebbek az emberi célok és ennél sokkal mélyebbek az ember igazi vágyai. Valahogy úgy csinálnám,

De ez is mindegy, mert valakinek a tudománya a kedves területe, másnak meg a szervezés, a nyüzsgés és a menedzsment. Kinek mi a habitusa. A lényeg, hogy ez ágyazódjon be egy sokkal mélyebb célrendszerbe” – magyarázza a miheztartást Baritz Sarolta Laura.

Ám a kiváltó ok legfőképpen édesanyja betegsége volt, ahol is teljes idejét az ő ápolására fordította, s akinek halála mélyen meg rázta. Ezek után számolta fel véglegesen az addig alapnak számító elveket. A népszerű TedX Danubia tartalommegosztóján közreadott előadásában azt mondja, hogy azóta a szeretet, a másik emberrel való törődés sokkal nagyobb értéknek számít, mint amit a profit világa nyújtott. És ehhez nem feltétlenül kell családi megrázkódtatásnak történnie. A nézőpontváltás óriási lehetőség minden egyes ember életében, hiszen ha az ember gondolkodásmódja változik, akkor megváltozik a ráépülő struktúra is.

leginkább a teológia és a filozófia foglalkozik. Ebben van egy jó adag történelmi tudás is, vannak filozófia-történelmi gondolatok is.

– Történelmünkben milyen példák vannak az etika és a gazdaság egymás mellett tartására?

– Rengeteg ember gondolkodásában található olyan értékrend, ami alternatívát kínál a mainstream-gondolkodással szemben. (A mainstream- vagy főáramú gon-

dolkodásban az az aktuális divat által diktált szemlélet érvényesül, amit jellemzően a kereskedelmi média szeretne elhitetni a töme-

„A háromdimenziós gazdasági rend modelljének alapja és végső célja az ember, vagyis az ő kiteljesedését jelentő közjó megvalósítása.”

gekkel. A szerk.) Már a klasszikus görögöknél is megtalálhatjuk azt, hogy az értékeknek van egy hierarchikus rendje. Arisztotelész szerint ebben az anyagi javak, a pénz alul helyezkednek el. Ezek fölött vannak az erkölcsi javak, s mindezek csúcsán helyezkedik el az, amit úgy hívhatunk: az igazság szemlélése. Később, a középkorban is találunk példákat. Aquinói Szent Tamás egy rendet állít fel a jók, illetve az értékek között. Szerinte háromféle jó létezik. Ezek egyike a hasznos jó, ami nem más, mint a materiális jellegű értékek. Ilyenek az eszközök, a tárgyak. Majd megnevezi a gyönyörködtető jót, a kellemest, amit kísérőnek tekint. Pl. az öröm kísérheti a jótetteket, egy anyagi jószággal járhat kellemes érzés stb., de a gyönyörködtető jó soha nem lesz öncél. Egyébként az élvezetekre ösztönző fogyasztási szemlélet, a hedonizmus pont ezeket hangsúlyozza, azaz célként határozza meg. Gondoljunk csak a wellness világára, vagy a „kényeztetem magam, mert megérdemlem” szlogenekre! Visszatérve, a jók harmadik köre az erkölcsi jó, amit Szent Tamás a legfontosabbnak tekint. A jók között tehát első az erkölcsi jó, melyhez a hasznos jó eszközként viszonyul. Ilyen hasznos jószág a profit is, aminek leginkább az ember javát, valamint a közjót kellene szolgálnia.

– Ebben a témában írt is egy könyvet *Háromdimenziós gazdaság* címmel. Ennek középpontjában a „harmadik dimenzió”, az erkölcs áll. Mit jelent ez a gazdaságban?

– A Háromdimenziós gazdaság egy doktori disszertációból született. Két paradigmát mutat be. A jelenlegi haszonközpontú szemléletben a profit maximalizálása a cél, melynek eléréséhez akár a másik ember vesztéséin keresztül is vezet elfogadható út. Ennek alternatívája az az erényetikai gazdálkodás, amely a kölcsönösségre, a kölcsönös adásra teszi a hangsúlyt. Így jutunk el a háromdimenziós gazdasági rend modelljéhez, ami az ember erényetikai értékrendje által meghatározott rendszer, melynek alapja is, végső célja is az ember. Magyarán ez a rendszer az ember kiteljesedését jelentő közjó megvalósítása. Mindezt a könyv második részében bemutatott kérdőíves empirikus tudományos kutatás támasztja alá.

MERRE TOVÁBB?

– *A bennünket körülvevő világ felgyorsult ütemben változik. Napjainkra messze jutottunk Fukuyamának a történelem végét vizionáló dolgozatától, inkább az Oswald Spengler által megírt Nyugat alkonya járja, no és persze vele együtt a kapitalizmus válsága. Ez nem is csoda akkor, amikor a tőzsdei spekulációból származó pénz 20 év alatt a világ GDP-jének tizenötszöröséből hetvenszeres lett. Józan ésszel elképzelhető-e, hogy fennmaradjon egy olyan gazdasági világ, amely ennyire virtuális alapon nyugszik?*

– Úgy tűnik, ez a világ, ahogy ma működik, tovább valóban nem fenntartható. Az elemzések és a

jelzések mind ezt mutatják, de elég csak józan ésszel gondolkodnunk minderről. Részt vettem a parlament fenntartható fejlődéssel kapcsolatos bizottságának munkájában még tavaly, ezeket a nem szívderítő adatokat első kézből hallhattam ott is. Ha az ember eltávolítja magát Istentől, akkor irreális lesz minden, és a meglévő rendszerek könnyen összeomolhatnak. Én azt vallom, hogy vannak valóságos értékek, amely értékekről eddig is beszéltem. Ezek talaján épülhet valami, tehát nemcsak rombolódik a világ, hanem épül is. Egy rendszerben soha nemcsak rombolás és nemcsak épülés van, hanem egyszerre zajlanak, csak hol az egyik van túlsúlyban, hol a másik. De semmit nem szabad feladnunk azzal, hogy a nyakunkba szakad a katasztrófa, tehát úgysem lehet semmit tenni. De lehet. Az én logikám a kovász logikája, az, hogy igenis lehet tenni. A gondviselés minden emberre személy szerint kihat, semmire, senkire sem mondható, hogy elveszett. A madáchi gondolat, miszerint tenni, tenni – nos, ebben nagyon hiszek. ■

Képek:

commons.wikimedia.org
www.keteg.hu

Források:

forbes.hu
www.agt.bme.hu
www.tedxdanubia.com

FAALAPANYAG

Fűrészáru minden méretben,
asztalos minőségben!

LUCFENYŐ
BOROVI FENYŐ
VÖRÖSFENYŐ
TÖLGY
NYÍRFA

MÉRETRE GYÁRTÁS

TÁBLÁSÍTÁS

HOSSZTOLDÁS

SZÁRÍTÁS

FAHÁZ ALAPANYAG GYÁRTÁS

ELÉRHETŐSÉGEINK:

Baja, Szegedi út 94.

Telefon: +36 79 322 989

Mobil: +36 30 318 8821

E-mail: tajga@tajgadepo.hu

www.tajgadepo.hu